

Inger Gautier Schmit: Det bliver jo jævnlig fremført, at vor Folkekirke egentlig kun er en Statskirke, og det er ganske rigtigt, for saa vidt som vor Folkekirke bliver administreret af Staten; men naar man tager i Betragtning, at denne Folkekirke dog omslutter hele det danske Folk paa et Par Procent nær, maa der alligevel være en Ejendommelighed ved den, siden den har kunnet bevare en saa stor Del af Folket indenfor sine Rammer. En Del af Hemmeligheden ligger sikkert i, at de, som har skullet administrere denne Folkekirke, har gjort det paa en saa forstaaende og lempelig Maade, at der har været Følsomhed og Bevægelighed i Administrationen; man har taget Hensyn til, hvad der har rørt sig indenfor Kirkens Liv, saaledes at disse indre Rørelser er blevet omsat gennem de Love, Anordninger og Bestemmelser, som der fra Administrationens Side er blevet truffet med Hensyn til vor Folkekirkes hele Ordning og Liv.

Som et Udtryk for Forstaaelsen af, hvad der har rørt sig indenfor Kirken, ser jeg ogsaa dette Lovforslag, som jo tager Sigte paa at give Mænd Adgang til Folkekirken, som ikke har den teologiske Embedseksamen. Der har her gennem Tiderne fundet en naturlig Udvikling Sted, et friere Syn har gjort sig gældende. Hvad der i Biskop Martinsens Dage vilde have været anset som en Urimelighed, der vilde have fremkaldt Protester i Retning af, at Folkekirken gik sine sidste Dage i Møde, det tog man i 1903 op til en ganske rolig og fordomsfri Overvejelse, og det gik vi i 1920 til at praktisere ad Lovgivningsvejen uden at mene, at vi derved gjorde vor Folkekirke nogen som helst Skade, tværtimod. De praktiske Forhold i 1920 ved Genforeningen, som krævede et stærkt forøget Antal Præster, gjorde jo Spørgsmaalet brændende, kaldte det i ganske særlig Grad frem, og man gik da ogsaa uden nogen særlig Ængstelse, ja, med stor Glæde, kan jeg sige, til at vedtage Bestemmelsen om, at Ikke-Teologer skulde kunne ansættes i vor Folkekirke, hvilket Princip paa ny knæsattes ved de store Kirkelove af 1922, fordi man følte, det var ret og rigtigt. Embedet som Præst i den danske Folkekirke kan jo nemlig ikke fuldstændig sidestilles med andre Embeder, der kræver en akademisk Eksamen, idet der er et Omraade indenfor det kirkelige Liv, nemlig det aandelige, som ikke bliver fyldstgjort alene, fordi man tager en Embedseksamen, og dette Omraade, fandt man da, var saa overvejende, saa vigtigt, at man igen fastslog, at hvis et Menneske viste sig i Besiddelse af

særlige Evner til at udfylde et Præstekald, burde en manglende teologisk Eksamen ikke være en afgørende Hindring. Da det jo var et forholdsvis nyt Princip, man her gik ind paa, indeholdt Loven en Bestemmelse om, at en Revision skulde finde Sted efter 5 Aars Forløb, og det er denne Revision, vi nu staar overfor.

Det gælder da om at se, hvilke Erfaringer man har gjort i de forløbne 5 Aar, før man træffer Bestemmelse om at fortsætte i det samme Spor. De, som har været ængstelige for, at Frihedsbestemmelsen skulde lukke en Mængde Mænd uden teologisk Uddannelse ind i Folkekirken, er for saa vidt blevet skuffet eller jeg vil snarere sige beroliget, idet det jo i det store og hele er et forholdsvis beskedent Antal Præster uden teologisk Embedseksamen, som er kommet ind i vor Kirke. Man kan ikke sige, at Bestemmelsen har skadet det teologiske Fag som saadant, og jeg mener derfor, det er fuldstændig rigtigt, at man fortsætter i samme Spor ved at slutte sig til den højtærede Kirkeministers Forslag om, at man skal fortsætte med at holde Døren aaben for Mænd, der føler det som et særligt Kald at blive Præst, og som har vist sig i Besiddelse af Evner til at kunne røgte dette Kald, naar en Menighed selv ønsker og søger at kalde en saadan Mand.

Lovforslaget fremtræder ikke ganske i samme Skikkelse som i 1922. De Ændringer, der findes, skønt de maaske ikke er særlig synlige, viser sig nærmest i, at Ministeren strammer Kravet noget med Hensyn til Adgangen til at komme ind og gøre Tjeneste i Folkekirken. En anden Ændring viser sig deri, at de stedlige Biskopper faar en noget større, i hvert Fald rent paragrafmæssig en mere fremtrædende Stilling derigennem, at de skal træffe Bestemmelse i disse Forhold. Biskop Rørdam udtalte i det kirkelige Udvalg af 1903—05, da man drøftede Sagen, som den Gang for første Gang blev rejst i en kirkelig Forsamling, at det burde kun være i ekstraordinære Tilfælde, man gik til en saadan Udnævnelse, det burde ikke være dagligdags Mennesker, som her kom i Betragtning. Jeg tror ikke, man skal lægge alt for stor Vægt paa denne Udtalelse fra Biskop Rørdams Side, for man maa huske paa, at Sagen den Gang var lige i sin Begyndelse, man stod overfor et Spørgsmaal, som man var ganske ukendt med, og det var jo derfor ganske naturligt, at man tog meget forsigtigt paa Sagen fra Begyndelsen af. Jeg mener altsaa, at vi ikke skal lægge for stor Vægt paa Ordet